

процес ДПП. Це будівництво зернового терміналу потужність 4 мільйони тонн на рік та олійно-екстракційного заводу потужністю 0,5 мільйона тонн на рік [3].

Групою компаній «Співдружність» на розгляд Міністерства інфраструктури подано Пропозицію про здійснення державно-приватного партнерства з реалізації проекту «Модернізація об'єктів портової інфраструктури Херсонського і Скадовського морських торговельних портів і їх ефективного розвитку». Очікується, що до Херсонського порту надійдуть інвестиції у розмірі від 25 до 45 мільйонів доларів [3].

За підрахунками Проектного офісу, Чорноморським флотом в рамках державно-приватного партнерства буде отримано капітальних інвестицій у розмірі 5 мільйонів доларів [3].

Тим не менше, існує ряд факторів, які створюють несприятливе середовище для реалізації державно-приватного партнерства в Україні. Найвагомішими чинниками є законодавчі та регуляторні проблеми (відсутність гарантій виконання фінансових зобов'язань щодо проектів ДПП з боку держави, відсутність податкових та митних пільг при реалізації ДПП), відсутність фінансування та відсутність взаємодії між сторонами.

Таким чином, державно-приватне партнерство є альтернативним джерелом фінансування програм модернізації та технічного переоснащення комунальних підприємств, підвищення енергоефективності житлового фонду. Досвід закордонних країн показує, що державно-приватне партнерство може ефективно функціонувати як на державному, так і на місцевому рівні, що є важливим в процесі децентралізації.

Література

1. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01 липня 2010 р. № 2404-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>
2. Довідка щодо результатів здійснення державно-приватного партнерства (2017 рік): дані Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=ed00a2ba-480a-4979-84eb-d610a0827a8c&title=ZagalniiOgliad>
3. Для державно-приватного партнерства в інфраструктурі на наступний рік визначили три пілотні проекти [Електронний ресурс] // Український кризовий медіа-центр. – Режим доступу: <http://uacrisis.org/ua/63380-public-private-partnership-in-ukraine>

ВІДМИВАННЯ «БРУДНИХ» ГРОШЕЙ В УКРАЇНІ

Ю. С. РОСОХА, студ.

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

Процес відмивання «брудних» грошей економіки згубно впливає на загальну соціально-економічну ситуацію як на національному, так і на

загальносвітовому рівні, а також завдає відчутних моральних збитків кредитним установам, підриває довіру добропорядних вкладників.

В Україні сьогодні склалися об'єктивні економічні умови для активного відмивання грошових коштів. Незаконний обіг наркотиків, незаконна підприємницька діяльність, торгівля зброєю та людьми, підпільний гральний бізнес – це далеко не повний перелік видів злочинної діяльності, що приносять значні доходи, які «злочинці» прагнуть легалізувати, а тому числі й через банківську систему [1].

Останнім часом в Україні значного поширення набуло створення та використання фіктивних підприємств для приховування прибутків від оподаткування, конвертування коштів. Посадові особи фінансово-кредитних та банківських установ сприяють зростанню зловживань фінансовими ресурсами, спрямовують грошові потоки на обслуговування угод через фіктивні структури, безпосередньо беруть участь у відмиванні «брудних» коштів, відтоку цінностей за кордон, і, як наслідок, своїми діями створюють умови нестабільності в економіці.

В Україні у зв'язку зі зростанням тіньового сектору економіки викрадені або виведені з-під оподаткування кошти у різні способи фінансових махінацій. У сфері безготівкового платіжного обороту вони безпосередньо обмінюються на готівку через конвертаційні фіктивні фірми і банки. Тобто вже наявні гроші у банківській системі, фактично вилучаються з банківського обороту і вводяться до «тіньового» готівкового обігу.

Зростання тіньової економіки спостерігається у багатьох державах, в тому числі і в економічно розвинутих країнах Європи. Це реакція бізнесу на економічну кризу, і Україна відрізняється лише тим, що спочатку обсяги тіньової економіки у нас були вище. Якщо прослідкувати положення рівня частки тіньового сектору економіки України (у % ВВП), то можна відмітити, що до 2014 року обсяг тіньової економіки поступово спадав і досяг рівня 44,1 % (порівняно у 2009 – 49,0 %), а у період з 2015-2017 рр. коливається у обсязі 34-40 % [2].

Специфіка «відмивання» незаконних коштів в Україні полягає у їх вилученні з легітимної сфери у вигляді готівки, що є джерелом функціонування «тіньового» сектора економіки. Вилучення коштів з легітимного обороту в умовах глобалізації «тіньової» економіки в Україні як з метою ухилення від оподаткування, так і їх розкрадання, стало професійним видом «підприємницької» діяльності для багатьох організованих злочинних угруповань. Сформовано мережу фіктивних конвертаційних фірм, що функціонують у міжзвітний податковий період та постійно оновлюються, напрацьовуються чисельні схеми конвертації безготівкових коштів у готівку, встановлюються необхідні контакти в банках, що стали центральною ланкою у технологічному ланцюгу саме такого виду «відмивання» коштів (переміщення незаконно здобутих безготівкових коштів до «тіньового» сектору економіки, але вже у вигляді готівки у національній валюті або у вільноконвертованій іноземній валюті (ВКВ) чи у безготівковій

ВКВ), коли вкрадені кошти відправляються за кордон через систему лоро – (конвертаційних) рахунків.

Незліченні фінансові маніпуляції мають загальні характерні риси. В основу діяльності всіх злочинних організацій покладено один і той же принцип із незначними по суті змінами, а саме вивід коштів до банківських та фінансових системах інших країн і повернення у вигляді переказу або перерахування грошових сум за різними благопристойними підставами.

Легалізація нелегально отриманих коштів здійснюється у кілька фаз. Найпоширенішою є, так звана, «трифазна» модель відмивання грошей. Для неї є характерними три стадії процесу легалізації злочинних доходів: розміщення, розшарування, інтеграція. На першій стадії її проявом є дії, спрямовані на уникнення обов'язкової у багатьох країнах ідентифікації клієнтів у банківському секторі. У європейських державах саме ця стадія вважається найкритичнішою. Мета другої стадії процесу відмивання грошей (стадії розшарування) – відокремлення злочинних доходів від джерела їх походження шляхом проведення низки фінансових операцій, у результаті яких обривається ланцюжок слідів і забезпечується анонімність майнових цінностей. Задані операції другої стадії, в основному, мають міжнародний характер. Для їх здійснення широко використовуються підставні фірми та особи, які виставляють фіктивні рахунки як основу задля здійснення грошових переказів. Третьою стадією є інтеграція. Гроші набувають нового, легального джерела походження та інвестуються у легальну економіку. Відмиті кошти, як правило, інвестуються у підприємства, які у подальшому можуть бути використані у кримінальній діяльності.

Реалії сучасного часу такі, що ефективно протистояти легалізації злочинних доходів можливо тільки через комплекс законодавчих заходів. Мати надію тільки на норми кримінального права неправильно, навіть якщо його можливості ще не вичерпано до кінця. Великі можливості мають норми банківського, бюджетного, цивільного, адміністративного та інших галузей права. Важливі, але не систематизовані заборони, які паралізують діяльність господарюючих структур, можуть принести не меншу шкоду, ніж протиправні дії конкретних посадових осіб та окремих громадян. Пошук меж між заборонаю та дозволом, між покаранням та заохоченням – це проблема, над якою необхідно працювати у найближчий час.

Література

1. Проблеми боротьби з відмиванням «брудних» грошей в Україні [Електронний ресурс] / В. С. Романюк, Н. Н. Британська. – Режим доступу : www.rusnauka.com/15_APSN_2010/Economics/67425.doc.htm
2. Тіньова економіка в Україні: причини та шляхи подолання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://icps.com.ua/assets/uploads/files/t_novaekonom_kaukra_ni.pdf